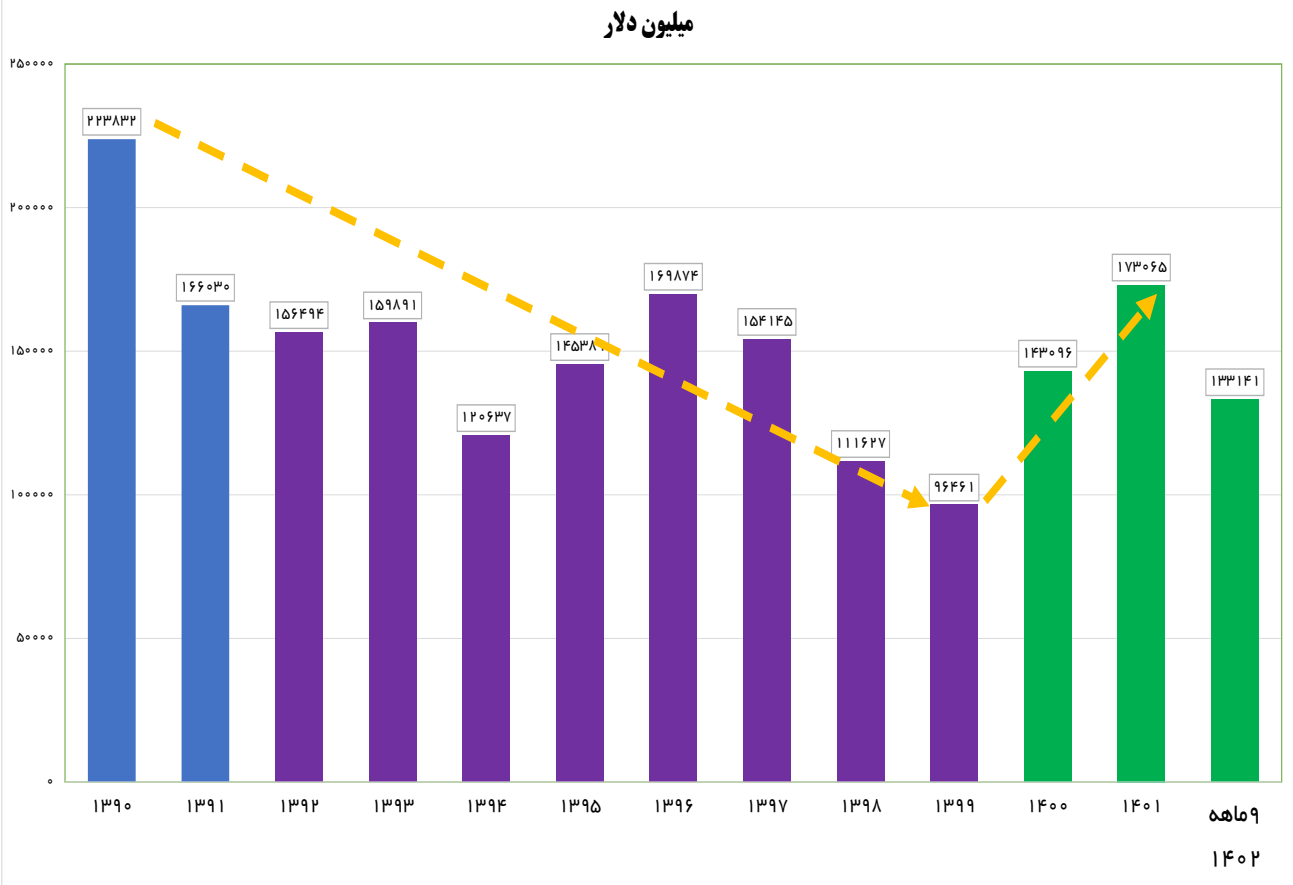

مجموع تجارت کالای کشور (نتفی و غیرنتفی)

گزارش «ایران اقتصادی» از تحولات تجاری دولت شهید رئیسی

تجارت ایران در ۱۰۰۰ روز احیا شد

تجارت

تجارت ایران تا قبل از آغاز فعالیت دولت شهید ابراهیم رئیسی، شرایط بسیار سخت و دشواری را داشت و اکثر صادرکنندگان از اینکه بازارهای بین‌المللی را از دست می‌دهند، ابراز گلایه می‌کردند و دولت روحانی را ضد تولید و ضد صادرات می‌دانستند. وضعیت به جایی رسیده بود که دسترسی صادرکنندگان به بازار کشورهای همسایه هم بشدت کم شده بود و عملاً کالاهای تولید داخل، تنها مصرف داخلی می‌شد و هر زمان که تولیدکنندگان از عملکرد دولت یازدهم و دوازدهم گلایه می‌کردند، سیاست‌گذاران آن وقت عنوان می‌کردند

که مشکل مربوط به تولیدکنندگان است چرا که محصول صادراتی تولید نمی‌کنند. اما اکنون همان تولیدکنندگان کالاهایشان به کشورهای مختلف صادر می‌شود. در دولت گذشته، صادرکنندگان حامیان خود را از دست دادند و عملاً در میدان رقابت خودشان تک و تنها بودند. این در حالی است که در آن برهه زمانی، کشورهای صادرات‌گرا برای آنکه سهم خود را در بازارهای جهانی بیشتر کنند، برنامه جامعی داشتند. خیلی از کشورها، تعداد اریزانان بازرگانی خود را افزایش دادند تا سفیران بیشتری برای تبلیغات محصولات خود داشته باشند؛ تلیات مصرف داخلی می‌شد و در شرایطی که کشورها حامی تولیدکنندگان و صادرکنندگان نبودند، دولت روحانی ضمن قطع کردن حمایت‌ها (حذف

مشوق‌های صادراتی)، پرونده رایزنان بازرگانی را بست و اعلام کرد به دلیل نداشتن بودجه برای پرداخت حقوق رایزنان، نمی‌تواند رایزنان بازرگانی در کشورهای مقصد صادراتی مستقر کند؛ این امر در شرایطی اتفاق افتاد که در آن دوره فسادهای مالی بزرگی هم شکل گرفت. دولت شهید رئیسی از شهریورماه ۱۴۰۰، تغییر و تحولات در این حوزه را آغاز کرد. فعالان اقتصادی اعتقاد دارند که دولت سیزدهم تجارت کشور را احیا کرد و اجازه نداد که صادرات زمینگیر شود. شهید ابراهیم رئیسی در دوران خدمت صادقانه خود، چند موضوع را در زمینه صادرات مورد تأکید قرار داد. یکی از مهم‌ترین موضوعات، احیای رایزنان بازرگانی بود، او از سازمان توسعه تجارت خواست که رایزنان بازرگانی در

مجموع این عوامل سبب شد که میزان صادرات غیرنتفی کشورمان در دولت شهید ابراهیم رئیسی با وجود شدیدترین تحریم‌ها به بیش از ۵۰ میلیارد دلار برسد؛ عددی که دولت روحانی حتی قبل از تحریم‌های سال ۱۳۹۷، نتوانست محقق کند. روند افزایش صادرات حتی در سال جاری هم تکرار شد به گونه‌ای که ارزش تجارت خارجی کشور در سال جاری ۲۵ میلیارد و ۲۸۰ میلیون دلار رسیده است. بر این اساس صادرات غیرنتفی کشور در دو ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۴ درصد افزایش داشته است. همچنین میزان صادرات غیرنتفی کشور در دو ماهه امسال با افزایش ۳۰۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته، به ۸ میلیارد دلار رسیده است. میزان وزنی صادرات غیرنتفی در دو ماهه امسال ۲۳۰۵ میلیون تن بوده که از افزایش ۸۰۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل برخوردار بوده است. بدین جهت باید عنوان کرد که بزرگترین مقاصد صادراتی کشور در دو ماهه سال جاری کشورهای چین با ۲۰۲ میلیارد دلار، عراق ۱۰۶ میلیارد دلار، امارات متحده عربی یک میلیارد دلار، ترکیه با ۷۲۹ میلیون دلار، پاکستان ۳۸۳ میلیون دلار، افغانستان ۳۰۲ میلیون دلار بوده است. در این میان بر اساس آمار گمرک، سه قلم عمده کالاهای صادراتی در دو ماهه نخست سال جاری، به پروپا مایع شده با ۵۵۹ میلیون دلار، گاز طبیعی مایع شده با ۵۵۳ میلیون دلار و متانول با حدود ۳۹۵ میلیون دلار اختصاص داشت. در بین ۱۰ قلم عمده کالاهای صادراتی، بیشترین رشد ارزشی با گازهای نفتی و هیدروکربورهای گازی شکل مایع شده با ۱۱۰ درصد، میله‌های آهنی یا فولادی با ۲۴ درصد و اوره با ۱۴ درصد افزایش اختصاص داشت.

فعال هستند. می‌آیند، مدافع بخش خصوصی می‌شد و شرایطی را فراهم می‌کرد که فعالان بخش خصوصی بتوانند وارد بازار کشورهای مختلف شوند. از همین رو طی ۱۰۰۰ روز خدمت، تجار و فعالان اقتصادی به بازار کشورهای جدید دست یافتند و حتی امکان این امر را پیدا کردند که دوباره به بازار کشورهای مقصد صادراتی راه پیدا کنند که در دولت روحانی از دست رفته بود. اگر اکنون می‌بینیم که تجار به کشورهای همسایه، کشورهای عضو اوراسیا، کشورهای آفریقایی و امریکای لاتین صادرات دارند، به خاطر آن است که بسترهای آن توسط دولت سیزدهم فراهم شد. به دلایل شرایط تحریمی کشور، فعالان اقتصادی نمی‌توانند میزان صادرات خود را به صورت دقیق اعلام کنند لذا اعداد صادراتی کشور خیلی بیشتر از آن چیزی است که گمرک در گزارش ماهانه خود اعلام می‌کند. به اعتقاد فعالان اقتصادی، یکی از موفقیت‌های دولت سیزدهم، رسیدن تجار به بازار کشورهای آفریقایی است. بازاری که خیلی از کشورها خواهان آن هستند ولی هنوز در آن به موفقیت نرسیده‌اند. در حال حاضر تعداد ریزرانان بازرگانی ایران در قاره آفریقا ۳ نفر است که قرار بود تعداد آنها به ۱۴ نفر برسد. همچنین ۱۰ مرکز تجاری متعلق به بخش خصوصی کشورمان در قاره آفریقا فعال است که دولت از آنها حمایت می‌کند.

میزان صادرات غیرنتفی کشور در دو ماهه امسال با افزایش ۳۰۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته، به ۸ میلیارد دلار رسیده است. میزان وزنی صادرات غیرنتفی در دو ماهه امسال ۲۳۰۵ میلیون تن بوده که از افزایش ۸۰۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل برخوردار بوده است.

بررسی وضعیت تجارت ایران و آفریقا نشان می‌دهد که در سال گذشته ۳۹ کشور از قاره آفریقا، مقصد صادرات کالاهای ایرانی به صورت مستقیم بودند. در این میان هفت مقصد نخست محصولات صادراتی به آفریقا (به صورت مستقیم) در سال ۱۴۰۲، کشورهای غنا یا خرید ۱۷۲۰۵ میلیون دلار، آفریقای جنوبی با ۱۴۵ میلیون دلار، تانزانیا با ۹۲۰۸ میلیون دلار، کنیا با ۴۸۰۷ میلیون دلار، نیجریه با ۴۸۰۱ میلیون دلار، موزامبیک با ۴۷۰۱ میلیون دلار و سومالی با ۳۳۰۳ میلیون دلار بوده است. در دولت سیزدهم، پنج سند همکاری با قاره آفریقا منعقد شد و شاهد افزایش ۲۰۰ درصدی تجارت با آفریقا بودیم.

بررسی وضعیت تجارت ایران و آفریقا نشان می‌دهد که در سال گذشته ۳۹ کشور از قاره آفریقا، مقصد صادرات کالاهای ایرانی به صورت مستقیم بودند. در این میان هفت مقصد نخست محصولات صادراتی به آفریقا (به صورت مستقیم) در سال ۱۴۰۲، کشورهای غنا یا خرید ۱۷۲۰۵ میلیون دلار، آفریقای جنوبی با ۱۴۵ میلیون دلار، تانزانیا با ۹۲۰۸ میلیون دلار، کنیا با ۴۸۰۷ میلیون دلار، نیجریه با ۴۸۰۱ میلیون دلار، موزامبیک با ۴۷۰۱ میلیون دلار و سومالی با ۳۳۰۳ میلیون دلار بوده است. در دولت سیزدهم، پنج سند همکاری با قاره آفریقا منعقد شد و شاهد افزایش ۲۰۰ درصدی تجارت با آفریقا بودیم.

نگاه‌همه‌جانبه شهید رئیسی به تجارت

این موضوع نشان می‌دهد که شهید ابراهیم رئیسی نگاه همه‌جانبه به مقوله تجارت داشته و همواره تأکید می‌کرد که کالاهای ایرانی باید به تمام کشورها صادر شود تا همه بدانند که ایران به چه توانمندی‌هایی دست یافته است. یکی از نکات مهم در دولت سیزدهم که در پارلمان تاکنون مطرح شده، صادرات محصولات دانش بنیان است. شهید ابراهیم رئیسی در این حوزه تحول ایجاد کرد. میزان صادرات محصولات دانش بنیان در سال ۱۴۰۲ به ۵۰۰ میلیون دلار رسید که تحقق این عددی نظیر بود. بر این اساس در دولت سیزدهم تقویت صادرات به کشورهای همسایه و همسوی صورت با ثبات ترومبون، تر، تقویت ظرفیت‌های استان‌های مرزی و استفاده از پتانسیل بازارهای مرزی براساس قوانین تجارت کشور اهمیت بسیاری پیدا کرد.

برش

۳۹

کشور

بررسی وضعیت تجارت ایران و آفریقا نشان می‌دهد که در سال گذشته ۳۹ کشور از قاره آفریقا، مقصد صادرات کالاهای ایرانی به صورت مستقیم بودند.

کشور

حذف صف خرید خودرو با تولید ۱.۷ میلیون دستگاه در سال جاری

خودرو

به گفته سرپرست معاونت حمل‌ونقل وزارت صمت با توجه به برنامه افزایش تولید خودرو، صف خرید خودرو در نیمه دوم امسال برداشته می‌شود. احمد آقاایی در گفت‌وگو با فارس در خصوص وضعیت تولید خودرو در سالی که از سوی مقام معظم رهبری با عنوان «جهش تولید با مشارکت مردم» نامگذاری شده است، گفت: وزارت صمت برنامه‌ای را در راستای افزایش تولید خودرو به صورت جهشی دارد که بر اساس این برنامه افزایش ۲۸ درصدی تولید را در سال جاری نسبت به سال گذشته برنامه‌ریزی کرده است.

امسال تولید خودرو به ۱.۷ میلیون دستگاه می‌رسد

سرپرست معاونت حمل‌ونقل وزارت صمت افزود: در سال گذشته یک میلیون و ۳۴۰ هزار دستگاه خودرو در کشور تولید شد که بر اساس برنامه مذکور در نظر داریم تولید خودرو در سال جاری را به یک میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه افزایش دهیم که این موضوع یک جهش تولید معنادار و قابل توجه خواهد بود.

وی با بیان اینکه از سال ۹۷ با کاهش تولید خودرو در کشور مواجه بودیم و این وضعیت به مدت ۴ سال ادامه یافت، افزود: در این مدت تولید خودرو به کمتر از یک میلیون دستگاه در سال رسید که از سال ۱۴۰۰ در دولت سیزدهم با رفع موانع تولید افزایش تولید خودرو را آغاز کردیم. آقاایی اظهار داشت: تولید خودرو در سال ۱۴۰۰ به ۹۵۰ هزار دستگاه و در سال ۱۴۰۱ به یک میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه

عکس: ایران

سال ۱۴۰۲ نیز به یک میلیون و ۳۴۰ هزار دستگاه رسید. **بازار عرضه و تقاضای خودرو به تعادل می‌رسد** وی با بیان اینکه روند افزایش تولید قابل توجه بوده است، بیان داشت: امیدواریم با پیش‌بینی‌ای که از بازار تقاضا و میزان مصرف کشور داریم که حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تا یک میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه است، تولید امسال بتواند جبران عقب‌ماندگی تولید سال‌های گذشته را داشته باشد.

پیش از ۲.۵ میلیون نفر برای خرید خودرو به شیوه نوبت‌دهی ثبت‌نام کردند

وی در ادامه به موضوع عرضه خودرو در سامانه یکپارچه پرداخت و گفت: به دلیل کاهش تولید خودرو در حدود سال ۹۷ و بعد آن اتفاق افتاد و عطفی که در خصوص تقاضا در بازار خودرو شکل گرفت، خودروسازان برای عرضه خودرو از روش قرعه‌کشی استفاده کردند که روش خوبی نبود، لذا دولت به دنبال آن بود که بتواند خودرو را با یک روش مناسب عرضه کند و در اختیار متقاضیان قرار دهد

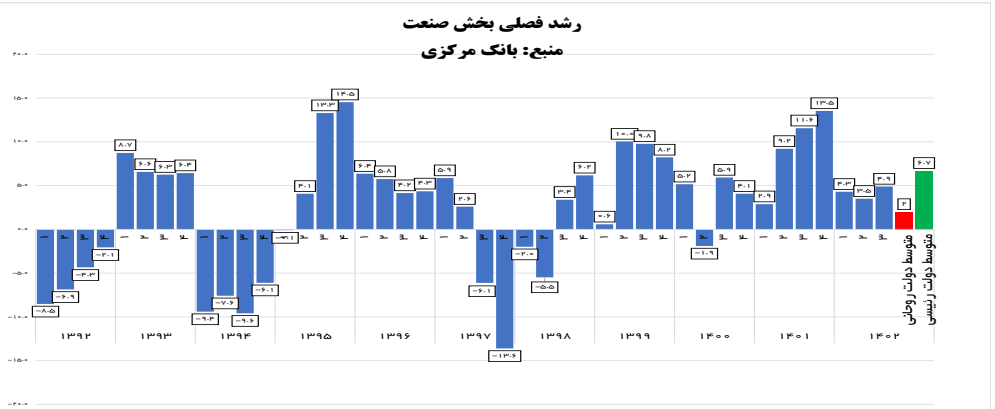
تولید خودرو

در سال ۱۴۰۰ به ۹۵۰ هزار دستگاه و در سال ۱۴۰۱ به یک میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه و در سال ۱۴۰۲ به یک میلیون و ۳۴۰ هزار دستگاه رسید

کند و در اختیار متقاضیان قرار دهد به همین دلیل از سال ۱۴۰۱ عرضه خودرو در سامانه یکپارچه خودرو به شیوه نوبت‌دهی ایجاد شد. آقاایی گفت: بنابراین خودرو از طریق این شیوه در دو نوبت به متقاضیان عرضه شد و طی این دو نوبت بیش از ۲.۵ میلیون نفر از طریق سامانه مذکور برای خرید خودرو ثبت‌نام کردند و در نوبت تحویل خودرو قرار گرفتند. سرپرست معاونت حمل‌ونقل و وزارت صمت، مدین و تجارت اظهار داشت: بر اساس ظرفیت تولید خودروسازان، بخش اعظمی از خودروهایی که متقاضیان برای خرید آن از طریق سامانه یکپارچه خودرو ثبت‌نام کرده بودند تحویل شد و امیدواریم امسال نیز سال آخر تحویل دهی تمام خودروهای ثبت‌نامی باشد.

تولید

دولت سیزدهم با سیاست‌گذاری‌های کلان و احیای بخش صنعت موفق شد شاخص‌های بخش صنعت را نسبت به دولت‌های گذشته رشد ۳ برابری بدهد تا منجر به بهبود وضعیت اقتصادی شود. دولت سیزدهم زمانی روی کار آمد که بخش صنعت به خاطر مشکلات عمده و زیرساختی دچار چالش و بحران شده بود به گونه‌ای که کارخانه‌ها و بنگاه‌های بخش صنعتی به سمت تعطیلی رفته بود و منجر به اعتراض فعالان و صنعتگران شده بود. وزارت صمت، معدن و تجارت دولت سیزدهم با سیاست‌گذاری، رفع موانع تولید پرداخت، تسهیلات، رفع مشکلات مالیاتی و بیمه‌ای، تأمین سرمایه در گردش، سوق سرمایه‌های سرگردان به سمت تولید و ارائه بسته‌های حمایتی بخش صنعت را احیا کرد که بعد از گذشت حدود هزاردواز از خدمات دولت سیزدهم، شاهد رشد بخش صنعت و بهبود وضعیت آن هستیم. بررسی آمارهای مستند از وضعیت شاخص‌های اقتصادی در بخش صنعت نشانگر رشد بخش صنعت، افزایش ارزش افزوده از ناخالص داخلی و رشد قیمت تولیدکنندگان با افت تورم سالانه در دولت

سیزدهم است که نسبت به دولت‌های گذشته کارنامه درخشانی داشته است. بررسی وضعیت شاخص قیمت تولیدکننده بخش صنعت و زیربخش‌های اصلی آن طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲ نشان می‌دهد که تورم در این بخش از ۵۶.۸ درصد در سال ۱۳۹۹، فقط ۲۹.۹ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است و کاهش چشمگیری داشته است. تورم این بخش با روی کار آمدن دولت سیزدهم و اقدامات در سطح کلان اقتصادی در حمایت از بخش صنعت نشان می‌دهد که تغییرات شاخص قیمت تولیدکننده بخش صنعت نسبت به سال قبل (تورم سالانه) در سال ۱۴۰۲ به ۲۹.۹ درصد رسید که در مقایسه با سال قبل (۲۱.۷ درصد)، واحد درصد کاهش داشته است. طبق گزارش‌های منتشر شده از سوی مرکز آمار ایران، در این سال، کمترین تورم سالانه با ۱۷.۵ درصد مربوط به رشته فعالیت «ساخت کاغذ و محصولات کاغذی» و بیشترین تورم سالانه با ۶۹.۵ درصد مربوط به رشته فعالیت «ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر» است.

رشد ۳ برابری بخش صنعت و تولیدات صنعتی

آخرین آمارهای بانک مرکزی نیز گویای رشد

سه برابری بخش صنعت در دولت سیزدهم است، طبق این گزارش متوسط رشد فصلی بخش صنعت از ابتدای دولت سیزدهم تا پایان پاییز ۱۴۰۲ بالغ بر ۶۰۷ درصد بوده است که متوسط رشد بخش صنعت در هشت سال دولت‌های یازدهم و دوازدهم فقط ۲۹ درصد گزارش شده است. دولت سیزدهم سه برابر دولت یازدهم به موضوع رشد شاخص‌های بخش صنعت پرداخته است. رشد بخش صنعت در هشت سال دولت گذشته در ۱۳ منفی شده بود؛ اما در ۹ فصل دولت رئیسی تاکنون به طور مداوم مثبت بوده است. بررسی آمارهای صنعتی از سوی مرکز آمار ایران و بانک مرکزی در کشور نشان می‌دهد که رشد تولیدات صنعتی نیز از ۳۰۳ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۹۰۵ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است که رشد ۲۰۹ برابری را نشان می‌دهد که حدنصاب جدیدی در ۱۰ سال گذشته است. همچنین بررسی روند بخش‌های عمده اقتصادی در محصول ناخالص داخلی و ارزش افزوده نشان می‌دهد که سهم بخش صنعت از ۳۰۱ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۷۰۷ درصد در سال ۱۴۰۱ رسیده است. رشد شاخص‌های بخش صنعت نتها به بهبود شرایط اقتصادی کمک می‌کند بلکه نقش بسزایی در سهم ۲۳.۷ درصدی اشتغال دارد.

پرداخت وام تا سقف ۷۳۵ میلیون تومان بدون اخذ گواهی مالیاتی

میزان افزایش رقم تسهیلات بدون نیاز به گواهی مالیاتی طی سال ۱۴۰۳ موضوع تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم مشخص شد. اعطای تسهیلات ارزی و ریالی توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی (صاحبان مشاغل) با اصلاح ضوابط اجرایی موضوع تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم با «افزایش نصاب بدون گواهی مالیاتی» فراهم شد.

برابر متن اصلاحی ضوابط اجرایی تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب آذر ۱۴۰۲، رؤسای کل سازمان امور مالیاتی و بانک مرکزی، اعطای تسهیلات ارزی و ریالی توسط بانک‌ها به کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی (صاحبان مشاغل) طی یک سال شمسی؛ برای اشخاص حقوقی تا ۶۵ درصد نصاب معاملات متوسط (در سال ۱۴۰۳ معادل ۱۳ میلیارد و ۶۵۰ میلیون ریال) و برای اشخاص حقیقی تا ۳۵ درصد نصاب مذکور (در سال ۱۴۰۳ معادل ۷ میلیارد و ۳۵۰ میلیون ریال) مشمول مقررات تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون م. م. نخواهد بود و به عبارتی الزامی به استفاده از اداره امور مالیاتی و اخذ گواهی مالیاتی نخواهد داشت. به عبارتی اعطای تسهیلات بانکی طی سال ۱۴۰۳ به اشخاص حقوقی تا مبلغ یک میلیارد و ۳۴۵ میلیون تومان و به اشخاص حقیقی تا مبلغ ۲۳۵ میلیون تومان نیازی به اخذ گواهی مالیاتی نخواهد داشت.

اخبار

نص صریح مصوبه دولت، ممنوعیت واردات اپل است

رئیس کل گمرک ایران گفت: همچنان واردات تلفن همراه هوشمند با نشان تجاری اپل ممنوع است و در صورت لغو ممنوعیت آن، سود بازرگانی آن به میزان ۹۶ درصد خواهد بود. محمد رضوانی فر گفت: در خصوص واردات گوشی تلفن همراه، بر اساس مصوبه اول خرداد هیأت دولت که ابلاغ شد، در ضماص آن، در ردیف ۲۲۶، در خصوص واردات گوشی تلفن ابل اتخاذ تصمیم شده و ممنوعیتی برای آن تعریف شده است و نص صریح دارد که اگر این محدودیت برداشته شود، تعرفه و عوارض آن ۹۶ درصد خواهد بود؛ بر این اساس بخشنامه‌ای تنظیم شد ولی بر اساس ابهاماتی که به آن وارد شد، گمرک استعلامی را از وزارت صمت به عمل آورده؛ آنچه که پاسخ این استعلام باشد مبنای قانونی خواهد بود، اما تا آن زمان فعلاً همین روند تا روزهای آتی ادامه می‌یابد. رئیس کل گمرک تأکید کرد: آنچه که فعلاً در نص صریح است، ممنوعیت واردات تلفن همراه هوشمند با این نشان تجاری است و در صورت لغو ممنوعیت آن، سود بازرگانی آن به میزان ۹۶ درصد خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: امکان فعال سازی گوشی‌های جامانده در طرح رجستری (فرایند ثبت گوشی همراه) از ۲۰ خرداد فراهم می‌شود. رضوانی در مصاحبه با خبرگزاری صدا و سیما افزود: افرادی که موفق به تکمیل این فرایند نشده‌اند، برای ادامه کار ثبت گوشی همراه خود در سامانه گمرک، می‌بایست همراه با مدارک لازم به نزدیک‌ترین گمرک محل مراجعه کنند.